

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

Філософський факультет

Кафедра філософії та методології науки

Інститут журналістики

Кафедра мультимедійних технологій і медіадизайну

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана з
навчальної роботи

Дмитро НЕЛІПА

« 31 »

08

2022 року

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора

навчально-випускної роботи

Віталій КОРНІЄВ

« 31 »

08

2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методологія та організація наукових досліджень з основами
інтелектуальної власності

для студентів

галузь знань	06 «Журналістика»
спеціальність	061 “Журналістика”
освітній рівень	другий (магістерський)
освітня програма	<i>журналістика та медіакомунікації, стратегічні комунікації, медіакомунікації в бізнесі, бренд-комунікації, туристична журналістика, арт-медіа</i>
вид дисципліни	обов'язкова

Форма навчання денна

Навчальний рік

2022/2023

Семестр 1

Кількість кредитів ECTS 3

Мова викладання, навчання та оцінювання українська

Форма заключного контролю залік

Пролонговано: на 202__/202__ н.р. _____ (_____) «__» 202__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 202__/202__ н.р. _____ (_____) «__» 202__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2022

Розробник(и): Лідія СИДОРЕНКО, професор кафедри філософії та методології науки; Катерина ГОРСЬКА, доктор наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри мультимедійних технологій і медіадизайну

Затверджено на засіданні
кафедри філософії та методології науки

«26» 06 2022 р.

Зав. кафедри філософії та методології науки

Ірина
ДОБРОНРАВОВА
Протокол № 11 від «26» 06
2022 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри мультимедійних
технологій і медіадизайну

(Вікторія ШЕВЧЕНКО)
Протокол №13 від «3» червня 2022 року

Схвалено науково-методичною комісією філософського факультету

Протокол від «31» 08 2022 року № 2

Голова науково-методичної комісії (Ірина
МАСЛІКОВА)

(підпис)
ініціали)

(прізвище та

«31» 08 2022 року

Схвалено науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту журналістики

Протокол від «29» серпня 2022 року № 1

Голова науково-методичної комісії (Анастасія
ВОЛОБУЄВА)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

«29» серпня 2022 року

1. Мета дисципліни – сформувати в магістрів цілісні теоретичні уявлення про загальну методологію наукової творчості в галузі соціальних комунікацій; ознайомити із загальними вимогами; навчити їх організовувати науковий пошук, оформлювати звіт про наукове дослідження в необхідній формі (тези, стаття, монографія, реферат, дисертація тощо), представляти свої результати на наукових конференціях і семінарах.

Дисципліна також спрямована на визначення ролі інтелектуальної власності як інтелектуального капіталу в соціально-економічному розвитку суспільства та її місце у гуманітарній науці; ознайомлення студентів із вітчизняним та зарубіжним законодавством у сфері охорони інтелектуальної власності.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

Володіти навичками:

- обробки та інтерпретації емпіричних даних;
- участі в науковій дискусії.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Дисципліна складається з двох змістових модулів. Під час вивчення дисципліни розглядаються методологічні проблеми нелінійної науки, які визначають стан сучасної методології науки; окреслюється множина методологічних систем сучасної філософії науки; розглядається структура теоретичного та емпіричного знання в єдності з методами теоретичного та емпіричного дослідження; висвітлюється формулювання наукової проблеми, визначення актуальності, мети, завдань, об'єкта і предмета дослідження тощо.

Також студентам викладаються основи національного та іноземного законодавства у сфері охорони інтелектуальної власності; висвітлюється роль інтелектуальної власності в регулюванні відносин різних сфер (зокрема, організації діяльності медіа, піар-агенцій, видавництва) тощо. Визначаються основні права та обов'язки всіх учасників правових відносин; особливості правової охорони різних об'єктів та запобігання порушенням прав інтелектуальної власності та їх захист у судовому порядку.

4. Завдання (навчальні цілі)

Основними завданнями вивчення дисципліни є здобуття студентами базових знань з методології, методики та організації наукової діяльності для забезпечення їхньої професійної соціалізації як дослідників; а також законодавчого врегулювання відносин у сферах, що пов'язані із використанням об'єктів інтелектуальної власності.

Знати

Сучасні методологічні концепції, методологію досліджень в гуманітаристиці;

Права та обов'язки власників прав інтелектуальної власності та інших учасників авторсько-правових відносин; строки дії прав на різні об'єкти інтелектуальної власності та можливості вільного використання цих об'єктів;

Особливості правової охорони службових творів та творів, створених на замовлення.

Процедуру та документацію, необхідну для реєстрації прав інтелектуальної власності.

Вміти

Використовувати методи для наукових досліджень

Формулювати наукову проблему, визначати актуальність, мету, завдання обраної теми.

Зареєструвати права на об'єкт інтелектуальної власності; підготувати документи для реєстрації, скласти позовну заяву або претензію з приводу порушених прав інтелектуальної власності;

захищати порушені права інтелектуальної власності цивільно-правовими способами.

Формулювати об'єкт і предмет дослідження;

формулювати і перевіряти наукові гіпотези; формувати комплекс методик для дослідження обраного предмету.

Брати участь в науковій дискусії та представляти результат дослідження на наукових конференціях та семінарах.

Дисципліна забезпечує набуття студентами таких загальних компетентностей як:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність планувати час та управляти ним.

ЗК5. Вміння виявляти та вирішувати проблеми у комунікаційному середовищі

а також фахових компетентностей:

ФК1. Здатність використовувати спеціалізовані 10 спеціальності (ФК) концептуальні знання з стратегічних комунікацій, набуті у процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень в інноваційній діяльності та/або дослідницькій роботі.

ФК2. Здатність критично осмислювати, прогнозувати, передбачати проблеми, у професійній діяльності чи дослідницькій роботі на межі предметних галузей.

ФК5. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефаківців, зокрема до осіб, які навчаються.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та <u>пороговий</u> критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
Знати				
1.1	Сучасні методологічні концепції, методологію досліджень в гуманітаристиці;	лекції, семінарські, самостійна робота	<i>Письмові завдання Тест</i>	5%
1.2	Права та обов'язки власників прав інтелектуальної власності та інших учасників авторсько-правових відносин; строки дії прав на різні об'єкти інтелектуальної власності та можливості вільного використання цих об'єктів;	лекції, самостійна робота	<i>Тест</i>	10%
1.3	Особливості правової охорони службових творів та творів, створених на замовлення.	лекції, самостійна робота	<i>Тест Письмові завдання</i>	5%
1.4	Процедуру та документацію, необхідну для реєстрації прав інтелектуальної власності.	лекції, семінарські, самостійна робота	<i>Письмові завдання Тест</i>	10%
Вміти				

2.1	Використовувати методи для наукових досліджень	семінарські, самостійна робота	<i>Письмові завдання</i>	10%
2.2	Формулювати наукову проблему, визначати актуальність, мету, завдання обраної теми.	семінарські, самостійна робота	<i>Письмові завдання</i>	10%
2.3	Зареєструвати права на об'єкт інтелектуальної власності; підготувати документи для реєстрації, скласти позовну заяву або претензію з приводу порушених прав інтелектуальної власності; захищати порушені права інтелектуальної власності цивільно-правовими способами.	семінарські, самостійна робота	<i>Підготовка документів, Вирішення завдань</i>	10%
2.4	Формулювати об'єкт і предмет дослідження; формулювати і перевіряти наукові гіпотези; формувати комплекс методик для дослідження обраного предмету.	семінарські, самостійна робота	<i>Підготовка опису наукової роботи та анотації</i>	10%
2.5	Брати участь в науковій дискусії та представляти результат дослідження на наукових конференціях та семінарах.	семінарські, самостійна робота	<i>Презентація результатів дослідження</i>	10%
Комунікація				
3.1	Розвивати комунікативні навички для проведення наукових дискусій.	семінарські заняття	<i>Письмові завдання</i>	5%
Автономність та відповідальність				
4.1	Представлення та аргументація власної наукової позиції.	самостійна робота	<i>Письмові завдання</i>	10%
4.2	Самостійно критично опрацьовувати наукові джерела для формування наукової проблеми та визначення її актуальності	самостійна робота	<i>Письмові завдання</i>	5%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)

Програмні результати навчання (назва)	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	3.1	4.1	4.2
ПРН6. Робити висновки про результативність досліджень.								▲	▲	▲	▲	
ПРН10. Застосовувати спеціалізовані концептуальні новітні знання з соціальних комунікацій при плануванні наукової роботи чи розробки стратегічного проекту.	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲					
ПРН12. Здійснювати пошук необхідних знань для планування практичної діяльності та наукової роботи.								▲				▲

7. Схема формування оцінки.

7.1. Форми оцінювання студентів:

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема: оцінювання теоретичної підготовки – результати навчання (знання 1.1, 1.2, 1.3, 1.4), що становить 30% від загальної оцінки й оцінювання практичної підготовки – результати навчання (вміння 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5), що становить 50% від загальної оцінки; комунікація (3.1), (автономність та відповідальність 4.1,4.2), що становить 20% загальної оцінки.

Схема формування оцінки.

За семестр студент максимально може набрати 100 балів.

Семестрове оцінювання:

У межах дисципліни пропонуються такі типи завдань: виконання письмових завдань, підготовка та опис наукової роботи, представлення результатів досліджень, підготовка документів, вирішення завдань тест.

Самостійна робота: Під час кожного лекційного заняття викладач пропонує обсяг матеріалу для самостійного опрацювання. Оцінювання самостійної роботи студентів відбувається через виконання завдань передбачених в межах дисципліни.

Відпрацювання: У разі якщо студент вчасно не виконав завдання до семінарського заняття, він повинен це зробити впродовж семестру, однак оцінювання цих робіт становитиме 60% від визначених за шкалою критеріїв.

Завдання	Мінім. к-сть балів	Макс. к-сть балів
Завдання до тем 1-2 РН 1.1	5 балів	10 балів

Виконання письмового завдання (Враховуються: аналіз до 5 джерел – 5 балів, більше 5 – 10 балів)		
Завдання до тем 3-4 РН 2.1, 2.2, 2.4, 2.5, РН 4.2, 4.2 Виконання письмового завдання (Враховуються: аналіз до 5 джерел – 5 балів, більше 5 – 10 балів)	5 балів	10 балів
<i>Модульна контрольна робота</i>	5 балів	10 балів
Завдання до тем 5-6 РН 2.1, 2.2, 2.4, 2.5, РН 3.1 Виконання письмового завдання: <ul style="list-style-type: none"> Опис роботи та анотації до статей (Враховуються: мовна грамотність – 2 бали, чіткість формулювання основної думки – 2, логічна структура – 2, наявність джерел – 2, дотримання вимог обсягу – 2) Проведення та презентація результатів дослідження (Враховуються: мовна грамотність – 2 бали, достатній обсяг аргументації – 2, наявність проаналізованих практик – 2, наявність аналітичних даних – 2, правильне застосування методології – 2) 	6 балів 6 балів	10 бали 10 балів
Завдання до теми 8 Виконання письмового завдання: <ul style="list-style-type: none"> Підготувати доповідь на тему з актуальних проблем охорони суміжних прав у сфері масової комунікації (на вибір: правова регламентація діяльності інтернет-радіо, інтернет-телебачення, ретрансляції, отримання ліцензії на передачу в ефір, охорона прав виконавців тощо). (Враховуються: аналіз до 5 кейсів – 10 балів, більше 5 – 20 балів) Робота з програмами антиплагіат (Враховуються: проведення аналізу наукових робіт – 4-7 балів (для 1,2, 3 чи 4 робіт відповідно), написання висновку 3 бали) 	10 балів 7 бали	20 балів 10 балів
Завдання до теми 9 РН 1.3, РН 1.4, РН 2.3 Письмові завдання <ul style="list-style-type: none"> Підготувати документи для реєстрації прав інтелектуальної власності. Розглянути запропоновані судові кейси, аргументувати свої відповіді. 	5 бали 5 бали	5 бали 5 бали

Підсумкова модульна контрольна робота РН 1.3, РН 1.4, РН 2.3	6 бали	10 балів
Усього	60 балів	100 балів

- підсумкове оцінювання (у формі диференційованого заліку):

Залік з дисципліни отримується за підсумком балів за семестр та написання модульної та підсумкової модульної контрольних робіт, які оцінюються по **10 балів**.

У підсумковій модульній контрольній роботі міститься тест, що складається з 10 питань, правильна відповідь на кожне з яких оцінюється в 1 бал.

Виконання семестрової модульної контрольної оцінюється відповідно до таких критеріїв.

2 бали ставиться, якщо є визначення головного питання, але воно не розкрито і не пояснено.

4 бали ставиться за відповідь, в якій не виявлено розуміння основного змісту навчального матеріалу або в якій припущено декілька суттєвих помилок.

6 бали ставиться за повну відповідь, в якій припущено суттєву помилку, або відповідь неповна, нелогічна.

8 балами оцінюється повна і правильна відповідь на підставі вивчених теорій, правил тощо, матеріал викладено в певній логічній послідовності, при цьому виявлено два-три несуттєві помилки.

10 балів ставиться за правильну і повну відповідь, в якій наведені приклади для пояснення теоретичних положень, принципів тощо, є особиста точка зору, аргументована і підкріплена науковими теоріями.

За результатами семестру студент отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як середньозважене оцінок за кожен з двох модулів (див. табл. 2).

Таблиця 2

Розподіл балів

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Підсумкова оцінка
Мінімум	40	20	60
Максимум	60	40	100

7.2 Організація оцінювання. Роботи протягом семестру подаються відповідно до графіку їх виконання не пізніше дат, встановлених у Google-classroom. Оцінка виконаних робіт враховує параметри дотримання графіку подання робіт, повноту виконання роботи та її відповідність заявленим критеріям, використання різних джерел, грамотність та мовну акуратність роботи.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій і семінарських занять

№	Назва теми	Кількість годин		
		лекції	семінари	самост. робота

Змістовий модуль 1. Змістовий модуль 1. Методологія наукових досліджень				
1	Багатовимірність сучасної науки: методологічний погляд	2	2	6
2	Методи та методологія	2	2	4
3	Методологічна структура наукових досліджень	2		6
4.	Методологічні проблеми нелінійної науки	2		4
5.	Вибір та формулювання проблеми дослідження. Етапи наукового дослідження	2		10
6.	Методи і методики сучасних журналістикознавчих досліджень			4
7.	Оформлення результатів дослідження	2		6
<i>Модульна контрольна робота 1</i>			2	
Змістовий модуль 2. Основи інтелектуальної власності				
8.	Інтелектуальна власність та її місце в соціально-економічному розвитку суспільства	2		10
9.	Проблеми інтелектуальної власності у гуманітарній науці	2	2	4
10.	Управління та захист прав інтелектуальної власності	2		6
<i>Модульна контрольна робота 2</i>			2	
	ВСЬОГО	18	10	60

Загальний обсяг 90 год., в тому числі (вибрати необхідне):

Лекцій – **18 год.**

Семінари – **10 год.**

Самостійна робота - **60 год.**

9. Рекомендовані джерела:

До модуля 1:

Основна

1. Методологія та організація наукових досліджень: Навч. посіб. для студ. – магістр. усіх спец. / за ред. І.С. Добронравової (ч.1), О.В.Руденко (ч.2). К., ВПЦ «Київський університет». – 2018. <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/index.html>.

2. Філософія: підручник для студентів вищих навчальних закладів / кол. авторів; за ред. Л. В. Губерського – Розділ 8. Філософія пізнання. - Харків: Фоліо, 2-ге видання. – 2018.

3. Філософія науки. Підручник / за ред. І.С. Добронравової . – К.: ВПЦ «Київський університет». – 2018. <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/index.html>.

4. Різун В. В. Методи наукових досліджень у журналістикознавстві : навч. посіб. / В. Різун, Т. Скотникова. К. : Преса України, 2008. 144 с.

5. Сидоренко Л.І. Сучасна наука в контекстах свободи та відповідальності // Софія. Гуманітарно-релігієзнавчий вісник. 2015. № 2 (4) С.89-93. Режим доступу: <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/index.html>зможности.

Додаткова

6. Добронравова І.С. Теоретична реконструкція нелінійних феноменів: епістемологічні засади та науковий дискурс. // Філософії освіти. - №1(20)-2017. <http://www.philosopheducation.com/index.php/ua>

7. Weizsäcker E.von, Wijkman A. (2018) Come on! A New Report to the Club of Rome by the C. o-Presidents: 1.1.3. Empty World versus Full World. <https://www.clubofrome.org/2017/10/25/new-report-to-the-club-of-rome-come-on/>.

8. Кун Т. Структура наукових революцій / Переклад О. Васильєва. - PORT-ROYAL – 2001.

9. Sidorenko L. Holistic thinking as a way of understanding complex systems. The Days of Science of the Faculty of Philosophy – 2019: / Taras Shevchenko National University of Kyiv. Faculty of Philosophy. Kyiv, 2019. – P.238-239. http://dsphd2019.knu.ua/TDOS_05.04.19.pdf.

До модуля 2:

Основна

Нормативно-правові акти

1. Конституція (Основний Закон) України. - Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/go/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

2. Бернська конвенція про охорону літературних та художніх творів – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

3. Всесвітня конвенція про авторське право – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

4. Закон України “Про авторське право і суміжні права” – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

5. Кримінальний Кодекс України – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

6. Цивільний кодекс України – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

7. Закон України «Про медіа» – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

Науково-практична література

8. Афанасьєва К. О. Право видавця та редактора / К. О. Афанасьєва. – К.: 2012. – 203 с.

9. Журавльов Д.В., Чижмарь К. І. Авторське право та суміжні права в Україні. Їх захист та відповідальність: практичний посібник.- Вид. ЦУЛ, 2020.- 224 с.

10. Багрій Т.Я., Биркович О.І., Биркович Т.І., Бондар І.С. Використання об'єктів інтелектуальної власності в рекламі. - Вид. Ліра-К, 2016.- 520 с.

11. Харитонова О.І. Право інтелектуальної власності: підручник. Вид.: ЮрінкомІнтер, 2020, 540 с.

12. Вахонєва Т.М. Авторське право і суміжні права в Україні: навчальний посібник. 2-ге видання, перероблене і доповнене. Вид.: Дакор, 2019, 576 с.

Додаткова:

Науково-практична література

13. Інтелектуальна власність: Словник-довідник: У 2 томах / Державне патентне видавництво / О. Д. Святоцький (ред.), В. С. Дроб'язко (ред.). – К.: Видавничий Дім «Ін Юре»,

2000. – (Бібліотека словників «Ін Юре»). Т. 1: Авторське право і суміжні права – 356с.; Т. 2: Промислова власність. – 268с.

14. Валле Віра Парадокси права інтелектуальної власності. - К.: Освіта України, 2010. - 448 с.